

**Zaktualizowane rekomendacje MRiPS, MZ i GIS dla domów pomocy społecznej
i placówek zapewniających całodobową opiekę
osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku
w związku ze szczepieniami mieszkańców i pracowników tych placówek
przeciwko COVID-19**

5.10.2021 r.

W związku z zaszczepieniem, w ramach Narodowego Programu Szczepień, jako grup priorytetowych, większości mieszkańców i pracowników domów pomocy społecznej i placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku – zasadne jest dalsze stosowanie określonych zasad aktywności mieszkańców, w tym poza terenem placówki, jak i zwiększenie możliwości odwiedzania mieszkańców tych placówek.

Na potrzeby niniejszych rekomendacji przyjmuje się, że:

1. Przez osobę zaszczepioną przeciw COVID-19 należy rozumieć osobę, które otrzymała pełny cykl szczepienia przeciwko COVID-19 i której wystawiono Unijny Certyfikat COVID z tytułu bycia zaszczepionym szczepionką, która została dopuszczona do obrotu w Unii Europejskiej i upłynęło co najmniej 14 i nie więcej niż 365 dni od podania ostatniej dawki szczepionki:
  - w przypadku większości szczepionek (Pfizer, Moderna, Astra-Zeneca) na szczepienie składają się 2 dawki – osoby, które przyjęły dopiero pierwszą z dawek znajdują się więc w trakcie szczepienia i nie są jeszcze osobami zaszczepionymi w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii;
  - wyjątek stanowi szczepionka Johnson & Johnson, która jest jednodawkowa – przyjęcie pojedynczej dawki oznacza, że osoba jest już w pełni zaszczepiona).
2. Przez osobę, która przebyła zakażenie wirusem SARS-CoV-2 należy rozumieć osobę, u której minęło od 11 do 180 dni od otrzymania pozytywnego wyniku testu PCR potwierdzającego zakażenie i posiada Unijny Certyfikat COVID z tytułu przejścia choroby.
3. Przez osobę posiadającą negatywny wynik testu PCR lub antygenowego (zgodnego z listą wzajemnie uznawanych testów antygenowych opracowaną przez Komitet Bezpieczeństwa Zdrowotnego), należy rozumieć osobę, która wykonała test nie wcześniej niż 48 godzin przed dniem odwiedzin i posiada dokument potwierdzający wykonanie testu w tym terminie.

W każdej z poniżej opisanych sytuacji, w których dopuszcza się możliwość:

- opuszczania DPS oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku przez mieszkańca, a także
- odwiedzania mieszkańca przez gości na terenie placówki,

konieczne jest zachowanie reżimu sanitarnego w trakcie całego okresu przebywania mieszkańca poza terenem placówki oraz w czasie wizyty.

Uwzględniając aktualną sytuację epidemiczną w kraju zaleca się, aby odwiedziny mieszkańców, a także możliwość ich przemieszczania się poza placówkę (nie dotyczy sytuacji, w której osoba musi opuścić czasowo miejsce pobytu) mogły odbywać się w następujących przypadkach:

1. Gdy mieszkaniiec:

- jest zaszczepiony przeciwko COVID-19 albo
- przebył zakażenie wirusem SARS-CoV-2, albo
- posiada negatywny wynik testu PCR lub antygenowego,

rekomenduje się umożliwienie:

- a) aktywności mieszkańca poza terenem placówki, w tym: m.in. możliwość urlopowania, wychodzenie w celu realizacji bieżących potrzeb (np. wizyta lekarska, na pocztę, w urzędzie), przy zachowaniu reżimu sanitarnego (załącznik nr 1),
- b) spotkań mieszkańca na terenie placówki z osobami odwiedzającymi, którzy zostali zaszczepieni przeciwko COVID-19, przy zachowaniu wymaganego reżimu sanitarnego (załącznik nr 2),
- c) odwiedzin mieszkańca przez osoby niezaszczepione, które:
  - posiadają negatywny wynik testu diagnostycznego w kierunku wirusa SARS-CoV-2 (antygenowego lub PCR) albo
  - przebyły zakażenie wirusem SARS-CoV-2, przy zachowaniu reżimu sanitarnego (załącznik nr 2);
- d) odwiedzin mieszkańca przez osoby niezaszczepione, , które nie spełniają warunków określonych w punkcie 1 c, przy zachowaniu wzmożonego reżimu sanitarnego (załącznik nr 3).

2. Jeśli mieszkaniiec nie spełnia warunków wskazanych w pkt 1, tj.:

- nie jest zaszczepiony przeciwko COVID-19,

- nie przebył zakażenia wirusem SARS-CoV-2,
- nie posiada negatywnego wyniku testu PCR lub antygenowego,

rekomenduje się umożliwienie:

- a) odwiedzania mieszkańca na terenie placówki przez gości, którzy zostali **zaszczepieni przeciwko COVID-19**, przy zachowaniu wzmożonego reżimu sanitarnego (załącznik nr 3);
- b) odwiedzania mieszkańca przez osoby niezaszczepione, które **spełniają warunki określone w punkcie 1 c** (tzn. uzyskały negatywny wynik testu antygenowego lub PCR w kierunku wirusa SARS-CoV-2, wykonanego na 48 godzin przed planowaną wizytą, lub przebyły zakażenie wirusem SARS-CoV-2), przy zachowaniu wzmożonego reżimu sanitarnego (załącznik nr 3)¹.

Odwiedziny mieszkańca, o którym mowa w pkt 2, przez osoby niezaszczepione, które nie spełniają warunków określonych w punkcie 1 lit. c (tzn. nie wykonywały testu antygenowego lub PCR w kierunku wirusa oraz nie przebyły zakażenia wirusem SARS-CoV-2), możliwe jest tylko w sytuacjach uzasadnionych i przy zachowaniu wzmożonego reżimu sanitarnego (załącznik 3), przy czym ostateczną decyzję w powyższym zakresie podejmuje kierownik placówki.

Dodatkowo, jeśli mieszkaniec nie został zaszczepiony ani nie przebył zakażenia wirusem SARS-CoV-2, zaleca się szczególną ostrożność oraz indywidualne rozważenie w każdym przypadku możliwości rozszerzania zakresu jego aktywności poza terenem placówki, jak i umożliwiania odwiedzin przez osoby bliskie, zwłaszcza w sytuacjach, w których aktywność poza terenem placówki lub odwiedziny są konieczne (np. wizyty lekarskie, pożegnania).

Niemniej jednak ostateczne decyzje w zakresie aktywności mieszkańców poza terenem placówki oraz ich odwiedzin przez osoby bliskie powinny być podejmowane przez organy prowadzące placówki, w szczególności w zależności od sytuacji epidemicznej na danym terenie oraz od stopnia realizacji szczepień w danej placówce.

---

¹ Testy antygenowe mogą być wykonywane na terenie placówki – w przypadku gdy dana placówka dysponuje tymi testami i zdecyduje się na ich wykorzystanie przy organizacji odwiedzin u pacjentów.

Załącznik nr 1.

Zasady reżimu sanitarnego do stosowania przez mieszkańca poza terenem placówki:

Podczas przebywania mieszkańca poza terenem placówki powinno się bezwzględnie przestrzegać następujących zasad:

1. W miejscach publicznych zachowywać dystans społeczny wynoszący min. 1,5 m od innych osób, unikać zbiorowisk oraz miejsc zatłoczonych, nie witać się poprzez podanie ręki, pocałunki, przytulanie (wirus przenosi się drogą kropelkową, ale także przez kontakt ze skażoną powierzchnią).
2. Unikać wszelkich wizyt i kontaktów z innymi osobami, , które nie są niezbędne, w szczególności dużych spotkań rodzinnych i towarzyskich.
3. Będąc w otoczeniu innych osób zasłaniać usta i nos maseczką, najlepiej z filtrem lub stosować podwójną maseczkę (wirus przenosi się drogą kropelkową podczas np. mówienia, kichania, kaszlu). Kaszłąc lub kichając zasłaniać usta i nos chusteczką lub zgięciem łokciowym.
4. Często myć ręce wodą z mydłem (min. 30 sek.) lub dezynfekować je wcierając ok. 3 ml preparatu do dezynfekcji rąk (1 doza) aż do całkowitego wyschnięcia (istnieje ryzyko przeniesienia wirusa z zanieczyszczonych powierzchni na ręce lub przez dotyk z innymi osobami, np. poprzez podanie ręki).
5. Regularnie wietrzyć pomieszczenia, w których się przebywa (w niewietrzonych pomieszczeniach stężenie wirusa utrzymuje się).

Bardziej szczegółowe rozwiązania w tym obszarze mogą być opracowywane, komunikowane i wdrażane przez kierowników i personel placówki, znających aktualną sytuację w placówce, w porozumieniu z lokalnymi służbami sanitarnymi, w zależności od sytuacji epidemicznej na danym terenie oraz w oceny stopnia realizacji szczepień w placówce.

Załącznik nr 2.

Podstawowe zasady reżimu sanitarnego, które powinny być bezwzględnie przestrzegane podczas odwiedzin mieszkańców placówek:

1. Osoba odwiedzająca nie może mieć objawów infekcji (w tym m.in. kataru, kaszlu, gorączki, bólu gardła).
2. Osoba odwiedzająca zobowiązana jest do dokładnego (min. 30 sek.) umycie rąk wodą z mydłem niezwłocznie po wejściu do obiektu.
3. Podczas wizyty konieczne jest stosowanie maseczki zasłaniającej usta i nos.
4. Wykonywanie czynności pielęgnacyjnych przy mieszkańcu placówki przez osobę odwiedzającą możliwe jest po uprzednim (bezpośrednio przed kontaktem) dokładnym umyciu lub zdezynfekowaniu przez nią rąk.
5. Podczas wizyty należy unikać gromadzenia się w jednym miejscu oraz bardzo bliskiego kontaktu z mieszkańcem, jak przytulanie, uściski, pocałunki.
6. Pacjenta może odwiedzać jednocześnie 1 osoba, a w szczególnych sytuacjach 2 osoby.
7. Niezbędna jest rejestracja osób odwiedzających (imię, nazwisko, data wizyty, kontakt, dane odwiedzanego mieszkańca).
8. Personel placówki odpowiedzialny jest za wietrzenie pomieszczenia, w którym odbywają się odwiedziny - przed i po wizycie oraz w miarę możliwości również w jej trakcie.

Bardziej szczegółowe rozwiązania w tym obszarze powinny być opracowywane, komunikowane i wdrażane przez kierowników i personel placówki, znających aktualną sytuację w placówce, w porozumieniu z lokalnymi służbami sanitarnymi, w zależności od sytuacji epidemicznej na danym terenie oraz w oceny stopnia realizacji szczepień w placówce.

Załącznik nr 3.

Zasady wzmożonego reżimu sanitarnego, które powinny być bezwzględnie przestrzegane podczas odwiedzin mieszkańców placówek:

1. Osoba odwiedzająca nie może mieć objawów infekcji (w tym m.in. kataru, kaszlu, gorączki, bólu gardła).
2. Osoba odwiedzająca zobowiązana jest do dokładnego (min. 30 sek.) umycia rąk wodą z mydłem, niezwłocznie po wejściu do obiektu.
3. Podczas wizyty konieczne jest stosowanie maseczki zasłaniającej usta i nos.
4. Preferowana forma odwiedzin są spotkania na zewnątrz budynku (ogród, park, altana)
5. W czasie wizyty zalecane jest zachowanie dystansu min. 1,5 m od odwiedzanego mieszkańca i innych osób przebywających w placówce.
6. Rekomenduje się stworzenie takich warunków w placówce, aby odwiedzający miał kontakt tylko z osobą odwiedzaną i zaszczepionym personelem placówki wskazanym do organizacji odwiedzin.
7. Mieszkańca może odwiedzać jednocześnie maksymalnie 1 osoba.
8. Niezbędna jest rejestracja osób odwiedzających (imię, nazwisko, data wizyty, kontakt, dane odwiedzanego mieszkańca).
9. W szczególnych sytuacjach jak np. pożegnanie – gdy wizyta odbywa się w budynku, personel placówki odpowiedzialny jest za wietrzenie pomieszczenia, w którym odbywają się odwiedziny – przed i po wizycie oraz w miarę możliwości również w jej trakcie.

Bardziej szczegółowe wytyczne/rozwiązania dotyczące organizacji odwiedzin mieszkańców placówek powinny być opracowywane i wdrażane przez kierowników i personel konkretnej placówki, przy uwzględnieniu:

- bieżącej sytuacji epidemiologicznej w tym podmiocie oraz na danym obszarze,
- po konsultacji z lokalnymi służbami sanitarnymi, a także
- w zależności od postępu realizacji procesu szczepień w placówce.